

Nro. 34.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben Aprilisnek 28-dik napján 1797-ik
esztendőben.*

B é t s.

Ez a' város most az egész *Europában*, de főképen a' két Magyar Hazában, minden fontosabb discursusok között, a' legnevezetesebb tárgy. Minden ember rolla akar tudni, és ha a' posta sipot az uttzán funi meg-halja, mindjárt az ötlödik elméjében, hogy valyon mitsoda hirt hoz most a' posta? jót-é, rosszaté, vagy a' Székely ként csak elvegyest? Vallyon futnaké még *Bétsből*, nem találtaé még *Bétset* valami *non putassem*? Mellyek iránt, hogy a' *Magyar Kurir* E. Olvasoi, a' magok elméjeket függöbe ne tartsák, a' *Magyar Kurir* azt jelentheti, hogy *Béts* mind eddig a' maga épségében vagyon, és nem hogy futnának többet

belöle, sőt aⁿ kik innen elmentenek, azok is lassan lassan vissza felé kezdettenek takarodni. — A' mi pedig az iránta való egyéb hireket illeti, azok is napról napra mind kedvesebbek, a' megkötetendő jó békesség hire nyargalván *Bétsnek* minden uttzáin. De e' mellett a' hadi készületek most is öly keményen tétettetnek, mintha a' békességnek még tsak a' nevérol se tudnának. — A' *Béts* nevezetesebb uttzáin is, már most nem az idő vesztegetők, hanem a' hazájokért magokra önként fegyvert vett *Márs* fiai láttattatnak járni. — *Károly* ö Kir. Hertzegsége, a' *Salzburgnál* öszve huzattatott Cs. Kir. tábor fő kvártéljába, ezen hónapnak 20 kán érkezett meg. — A' Cs. Kir. Hertzegek, *Amália*, és a' Frantzia Hertzeg asszonyal együtt ezen hónapnak 19-kén dél után érkeztenek meg *Prágába*.

Az emberiséggel és szeretettel biró Német Doktorok közül egy néhányon, neveztesen pedig *Buckeburghan* D. *Faust*, *Hállában*, D. *Junker*, *Halberstadtban* D. *Fischer*, egy néhány esztendőtol fogva fontolora vévén azt, hogy esztendőnként, a' himlő mérge miatt, melly sok ártatlan gyermekek fosztattatnak meg a' magok életektöl, a' melly rosszan ámbár a' himlő bé oltása valami keveset segített légyen is, de a' mellett azon rossz nyavalja, tovább is harapozni meg nem szünt, a' mellyről egy néhány 100 esztendőekkel ez előtt még nem is tudtanak, és már most a' Kisdedekre mint szintén a' pestis, úgy szokott elragadni, azt kezdettek a' fennebb említett D. Urak ajánlani, hogy a' himlőnek az egész országból való ki oltása végett, igen jó lenne himlőző házokat készittetni, a' kiknek emberi szeretettel tellyes igyekezetek hogy tökéletességre mehessen, azon továbbá is igyekeztvén, a' *Bükeburgi* D. *Faust*, Martz. 16-kán ekképpen irt:

Valóban el-kezdett immár az a' nagy munka, a' melly által a' segedelemben szükölködő kisdedek, az ö veszéljeiktöl meg-szabadittassanak. Ölyyan forma kezdete vagyan ezen nagy munkának is mint a' millyen a' Németek által való

könyv nyomtatás mesterségének, és a' Reformatio-
nak vólt. *Halberstadtban Gottlieb Nathaniel Fischer*
Ur, készített immár a' himlőző házat, melly sze-
rént a' *Prussiai* Status ditsekedhetik azzal, hogy
a' himlőnek az emberek közül való ki-irtása vé-
gett, nem tsak *Német* országban, sőt az egész
Europában ott építették leg első házat. — A' him-
lő bé-óltásával, 1731-től fogva, *Europának* min-
den Nemzetjei 50. 60. 70. 's több esztendők alatt
is probát tettek, a' mellynek nem a' leg sze-
rentsésebb következése lévén, erre való nézve,
igy ír a' *Hállai* Professor *Junker* Ur, hogy igen
jó vólna nekünk, a' proba tétel végett, himlőző
házokat építtetni, tsak az emberek előtt tudva
lévő azon parantsolatra való nézve is, hogy *Ne*
ölj, következés képpen a' himlő mérget az em-
berekbe nem bé óltani, hanem a' himlő betegsé-
gében lévőket, minden más emberekkel való tár-
saságtól el-szakasztani, el-rekeszteni, melly proba
lételnek jó vóltát, minden jozan elmével biro em-
berek által látván, lehetetlennek láttzik, hogy
annak jo következése ne légyen. — Ezen jónak tö-
kéletességre való viteléhez az emberiséget ked-
vellő *Friedrich Wilhelm* kéttség kívül kemény ka-
rokkal hozzá fogván, és minden emberiséget ked-
vellő *Német Birodalom* béli más Hatalmasságok
is ötet követvén, 10, vagy leg feljebb 20. eszten-
dők el-telése alatt, a' himlőzés az egész *Német*
Országból ki fog irtattatni. — Eddig elé *Német*
Országba esztendőnként mint egy 70,000 kisdedek
lettenek a' himlő áldozattyává, minekutánna pe-
dig az emberek, a' benne lévő mérget, egyik a'
másiknak által nem adják, az emberek meg tar-
tásának más *Epochája* fog kezdődni.

Nagy Britannia.

A' *Londoni* Mártz. 31-kén költ levelek, az
oda való *Ministerium* változásáról hirtelni még
meg nem szüntenek, de azonban még is, iránta
semmi meg-határozással nintsenek, a' *Frantziák-*
kal kötendő békesség iránt pedig, a' feunebb meg-

nevezett levél tartása szerént, a' Londoniak úgy vélekednek, hogy azt nem más, hanem Marquis *Lansdown*, a' ki az Amérikaikkal is békességet kötött vala, ő fogná tökéletességre vinni. — A' Király Gróf *Suffolkal*, a' ki a' felső házban, a' Minister *Pitt* le-tétettetését sürgette vala, az Udvarnál igen hosszason beszélt ugyan, de még azért, hogy a' Ministeriumban valami változás történjék, a' Ministeriális levelek azt erősítették, hogy arról meg álmodni se lehet. — A' *Londoni* Udvar *Bernai* tellyes hatalommal bíró Ministerévé, *Talbot* Úr neveztetett ki, a' ki Lord *Malmesburyval* *Párisba* ment vala. — Minekutánna a' *Basiléában* lévő *Wickhám* Úr Secretariussa *Flint* Úr, közelebb-ről *Londonba* meg érkezett volna, azonnal igen nagy Status Conferentia tartatott, a' melly iránt olyan vélekedéssel vagynak, hogy annak tárgya nem egyéb, hanem a' békesség meg-szerzése lett volna. — *Bétsben* ugyan semmit nem tudnak rólla, még is *Londonban* mint bizonyost úgy beszéllették, hogy az Orosz Császár közbe vetése által, a' *Romai* Császár, a' Frantzia Országgal való különös békesség meg kötésében foglalatoskodnék.

A' *Dániai* Udvar ennek előtte vólt *Madridi* követje *Sames* Úr, nem régiben egy olyan könyvet adott ki, a' melly a' Spanyol flottaknak, és minden a' mellett szolgáló tisztviselőknek fontos megjegyzésekkel való feljegyzéseket foglalja magában, mellyeknek ki-tanulásokra, az ő Spanyol Országban hosszas ideig való mulatása adott alkalmatosságot. — Ezen könyvben a' mutattatik meg, hogy a' Spanyoloknak *Cadixban*, *Ferrolban* és *Chártagenában*, mint a' tengeri leg nagyobb három Departementumokban, 76 linéa hajóik, 52 fregat-taik, 10 Corvetteneik, 43 Brigántináik, 22 bombikot hányo hajóik, 57 ágyus posta hajóik, ezek mellett pedig 82 külömbkülömb féle hajóik, mind öfzveséggel pedig 347 hudakozo hajóik vagynak.

Az *Irlándiai Grattán* Úr beszédjéről, a' *Londoni* levelek azt a' megjegyzést téstik, hogy ha az ember azokat figyelmetesen olvassa-meg, úgy fogja találni, hogy azoknak a' Frantzia Országi

Revolutionnak ki-ütése alkalmatosságával, a' *Mirabeau* 1789 és 90-dik esztendőben tartott beszédeivel, igen nagy hasonlatosságok vagyón. — *Irlandiának* északi része felé, a' truppok ugyan még mind küldettettek, de némelly levelek azt hirlelik, hogy a' tsendesség ottan már helyre állított volna. — A' *Londoni* polgárság, már most második ízben akar a' végett gyűllést tartani, hogy a' Ministernek el-botsáttása végett, nem régiben a' Királyhoz bé nyujtani akart Instantziáját, a' Király a' maga Tronussában ülve lévén, el venni nem akarta. — Az Anglusok, nap nyugoti *Indiában*, a' Spanyoloknak egy 60000 font sterlinget érő hajókat el-vévén, azt *Martinique* szigetibe vitték. — A' *Lissabonban* lévő Angliai kereskedők *Admiral Jervisnek* az ő ditsösséges győzedelmiért egy örvendező és meg-köszönő irást nyujtottanak bé. — A' hazájából ki-költözött *Hertzeg asszony Tremouille*, az Orosz Császárné hívására, Angliából *St. Pétersburgba* szándékozik menni. — *St. Trinidad* szigetiben 2 millio Dollársokat kuptanak az Anglusok kész pénzben. — *Gróf Bellamont*, a' ki az *Irlándiai* Parlamentumban a' Ministerek ellen nagyon ki költ vala, a' maga General Posta mesterségiből ki-esett. — Angliában nem tsak *Londonban*, hanem más sok helyeken is gyűllést kezdett a' nép tartani, a' mostani ministereknek meg-változtatások iránt. — *Salisburyban* és még egy néhány helyeken is, a' nép azért készített Instantziát a' Parlamentumhoz, hogy a' békesség mentől hamarább lehet, helyre állittassék.

Egy más rendbéli *Londoni* levélből azt olvasuk, hogy az *Irlándiai* Parlamentumban, a' Ministerialis, és Oppositionalis részen lévők, egyik a' másikkal tellyességgel meg nem egyezhetnek, és hogy *Grattán Ur*, az *Irlándiai Fox*, sokkal élesebb tonuson kezdett beszélleni, mint valaha beszéllött volna.

Batáviai Respublika.

A' Batávusok Nemzeti gyűllésekben, a' *Frantzia* Generál *Massena Chiusánál* való győzedelmé-

ről szolló hivatal béli tudositás olvastatván-fel, az a' Nemzeti gyűlésnek nagy *Sensatiora* adott alkalmatosságot, és a' békesség megkötéséhez, a' Batavusoknak az eddig valónál nagyobb remény-ségek kezdett lenni, úgy vélekedvén, hogy a' Császár Ő Felsége, a' Frantzia Respublika megismerésére réa hajolván, Austr. Belgiumat is a' Fr. Respublikának fogná engedni. De ezek még nem meg határozott igazságok, hanem csak tsupa vélekedések. — A' fennebb említett tudositást a' Fr. Respublika követje *Noel* közölvén a' Nemzeti gyűléssel, arra néki továbbra való szerentse is kívántatott, *aggratulálván* egyszersmind az ő házosságának is, ki is *Hágából* szándékozik magának feleséget venni. — Az Apr. 11-kén költ *Hágai* levelek tartása szerént, ottan mint bizonyost, úgy kezdették beszélni, hogy a' Frantziák a' *Rénuson* ujjolag kereltül akarnak jöni, és hogy a' *Bataviai* Respublika földiről, a' Frantzia tábor számára sokkal több kostet és eleségre tartozo dolgokat, munitziokat kezdettenek takarítani, mintsem tsvaj a' mennyit hordattanak vala. — Gen. *Beurnonvillet* Párisból *Hágába* várják megérkezni, ki is ott magának szállást is szegödett-ki.

Az Ország jövedelméről való tudositását *Repraesentans Casteelenek*, Apr. 10-kén fogadtal és decretálta a' Nemzeti Gyűlés, és a' csak most említett *Repraesentans* felöll, némellyek úgy kezdettenek vélekedni, hogy ő ma hólnap *Finanzminister* fogna lenni. — Az *Amsterdami* gazdag' sidok, a' magok Isteni tiszteletjék tartása végett, ottan egy házat szegödtenek-ki, hogy pedig az Ő Isteni tisztelet tételek alatt valamelly rendetlenség ne essék, annak el-távoztatása végett, minden szombaton, és a' Sidoknak minden más innep napjaikon, egy osztály fel-fegyverkezett Polgárság áll vigyázaton. — Ezen újjittás, a' szegényebb sorsu Sidoknak azérs sem tettik, mivel a' gazdagobb Sidok, nagyobb részint mind *Portugaliaiak*, a' kik már ma a' régi szokott Isteni tiszteletjékhez nem igen ragaszkodnak. — Apr. 7-kén, a' Nemzeti gyűlés nem a' *Constitutioról* delis

berált, hanem egy titkokat folytató Commissióvá változott által, a' mellyről úgy vélekednek, hogy abban az Austria, és Frantzia Ország között való tractatusok vétettetenek volna fontolóra, mellyek iránt a' Nemzeti gyűlést Fr. Minister Noel tudositotta volna. — A' fenebb említett *Hágai* levél azt hirteli, hogy a' hadnak továbbra is való folytatása iránt, ámbár Mathematicai igazsággal szólni ne lehessen is, de az Apr. 4 kén költ *Párisi* levelek tartásak szerént, a' Directoriumnak Apr. 3 kán mind a' két törvényt tévő testhez küldött követtségiből azt lehet ki nézni, hogy a' Frantzia Respublika a' háborut tovább is folytatni azért kénytelenítettik, mivel az általa feltéteendő békességről való Articulusokra, a' Fr. Respublika ellensege rá állani nem akar.

Austriai Belgium.

Azok a' külömbkülömb féle *Corpusok*, a' mellyek *Vendééből* és a' *Bresti* Kikötő helyből jöven, *Brüsszelen* keresztül mennek, *Limburg*, *Herve*, *Malmedi*, és *Spa* környékén kezdettenek öszve gyűlni, holott egy tábort szándékoznak fel állítani. — Ezen *Corpusok* egy *Divisio*vá tétettétvén, az északi Armadiától egy 4500 emberekből álló lovasság és gyalogság fog hozzá ragasztatodni, a' kik közül a' lovasság már *Limburgan* fejul fekszik, és azon kitsiny táborotska fő kvártélja benn a' városban van. — Ezen *Divisiot*, a' *Luxenburgi* *Commandans*, és *Divisions* *Generál Colland* fogja organizálni és *Kommandirozni*. — A' *Dünkircheni*, *Nieuporti*, *Ostendei*, *Kalaisi*, 's több más ki-kötő helyeket, olyan közélről blokirozzák, úgy körül vették az Anglusok, hogy onnan se ki, se pedig oda bé egy hajo sem mehet. — *Brüsszel* felé, az eddig valoknál kevesebb számmal kezdettenek immár a' *Rénus* felé marsirozni a' truppok.

Frantzia Ország.

Az öszve esküvésnek vétkével vádoltatott személjek, Apr. 7-ke és 8-ka között való éjtszakán

iteltettek-meg: — *Brotier* és *Dünán* 10; *Poli* 5; *Lavilheurnois* pedig, egy elztendeig való fogságra iteltettek. — *Labo Ussaje* és *Leserteur* a' halálos vétkeket vizsgáló törvényt tévő székek adattattanak által, a' többek pedig szabadon bocsáttattanak. — *Párisban* egy néhány rend béli klubok kezdettének ismét fel-állani, a' mellyek felöll a' *Párisi* ujság irok közül is, egyik egy, másik pedig más féle képpen irván, közüllek is majd külömb külömb féle Klubok lettenek. — A' *Redacteur* nevezet alatt járo ujság levél azt hirleli, hogy a' *Jákobinusok* még most sem férhetnek a' börtökben, és minden alkamatosságot a' magok hafznokra szándékoznak fordítani, a' kik Apr. 4-ke és 5-ke között való ejtszakán is gyűlést tartván, abban annak a' plánumnak ki-dolgozásán törték a' fejeket, hogy a' mostani törvényt tévő testnek, és a' *Directorium*' tagjait, miképpen olthassák-ki a' világból; miképpen állithassanak fel egy *provisorio modo* lévő Igazgato széket, és hogy a' retentés Systemáját miképpen hozhassák-bé. Mind *Moreau* mind pedig *Pischegrü* Generálok *Párisban* vagynak. — Gen. *Angereau* az *Olász* országi tábor haz vissza ment. — A' *Directorium* *Bertier* és *Bernádotté* Gereráloknak, és Gen. *Adjutans* *Kellermannnak* is igen kizelkedő irást küldött, mellyet a' nyomtatás által közönségessé is tett. — *Párisból* azt irják, hogy oda egyfzersmind soha annyi Kurir nem járt, mint a' mennyi a' közelebb való napokban oda meg-érkezett.

Strafsburgból Apr. 11-kén. A' *Hagenai* levelek szerént, az *Armadiánál* lévő magazinumokat rakni kezdették. — A' truppok mindennap kétszer gyakoroltatnak a' fegyverben, a' készülletekből pedig azt lehet ki-nézni, hogy rövid idő alatt tsata fog tartattatni. — Gen. *Xantrail*, a' *Sámbrei* és *Mási* ármádia egy divisioja Kommandirozása végett, el fog ezen környékről menni; a' *Rénusi* és a' *Mosai* tábor Centrumát, a' mellyet 25000-embe- reből mondanak állani, Generál *Düsheim* kommandirozza.

Olasz Ország.

Romából Mártz. 25-kén azt írják, hogy minekutánna az öszve-esküvésért mind a' világi, mind pedig az egyházi renden valok közül sokan elfogattatának volna, annak utánna ottan tellyes tsendesség vagyon. — A' Frantzia Respublikának fizetni ígért summa pénzből, Fr. követ *Cacaultnak* Mártz. 23-kán fizettetett ki a' harmadik millio Scudi, azért már *Romában* olyan reménységben vagynak, hogy Gen. *Victor* is, *Umbria* tartományából ki fog menni, minthogy azt eddig tsak úgy tartotta a' maga kezénél, mint zálogat.

A' Frantziák minekutánna *Triestbe* bementenek volna, az oda való lakosoktól azt kívánták, hogy a' kinél az Anglusoknak, Mulzkáknak Portugalliaiaknak, vagy pedig az Emigransoknak valami portekájok le volna téve, azt nékiék 24 ora alatt kemény büntetés alatt bejelentsék.

Májlandból Apr. 10-kén azt írják, hogy az Olasz Országi Fr. tábor meg-erössítésére Frantzia Országból jövő 30000 embereknek egy része Apr. 9-kén érkezett volna oda meg. — Ugyan onnan írják azt is, hogy fő General *Buonaparte*, General *Serruriert* a' tsata mezőn azért cassirozta volna mivel engedelmeskedni nem akart.

Tirolis.

Botzenből Apr. 11-kén. A' Frantziák 10 napokig vóltanak a' mi városunkban, a' kik együtt véve, az életre tartozo dolgok kívánásán kívül nállunk valamelly nagy roszszat véghez nem vittek, de a' falukan és *Brixenben* mindeneket fel-prédáltanak, a' kiknek illy gonosz tselekedetjek a' Népet az ellenek való fel-támodásra gerjesztették fel. Gen. *Joubert* sokkal betsülletesebb modou viselte magát köztünk, mint Gen. *Dalmás*, ki is azt akarta, hogy *Botzen* is, 4. óránnyi mészesség-re egészen fel-prédáltassék. — A' Frantziák a' jó Tirolisiak között 2000. arannyért se kaptanak magoknak egy Spiont vagy Kalauzt, oly hűsége-

sek vóltanak ök a' magok hazájokhoz. — A' Tirolisiak többnyire mind Stutzokkal vagynak fel-fegyverkezve, és igen jól lövén, az ellenség közül sokat el-lötte nek, a' kik között a' fennebb is említett Gen. *Dalmáson* kívül, nem kevés tisztek találtatnak. A' *Tirolisi* fel-fegyverkezett erő, mintegy 15,000. emberekből álló a' melly a' *Tirolisban* vólt Frantziák közül leg alább is 7000-ret a' más világra küldett.

Brixenből Apr. 12-kén. A' mi városunk, Márt. 24-kétől fogva Apr. 5-kéig vólt a' Frantziák birtokában, a' kiktől mind mi, mind pedig a' falukon lévő mezei gazdák, igen sokat kéntelenítettünk szenvedni; a' köz katonák a' pintzéinkbe bé törvén, ottan minden borainkat, más egyéb fel kelhetőinkel együtt fel-prédálták, és ki-vont fegyverrel járván házról házra, véghez vitt sok gonofságaik le-írhatatlanokká lettenek. — A' Frantzia Generális ezek közül 4-et úgyan egy summában agyon lövettetett, de az a' többieknek magok megtartoztatásokra igen keveset használt. — *Tirólis* széliről Apr. 19-kén azt írják, hogy az Austriai forpolztak *Borghetton* fejül, *Tirólisnak* Olasz Ország felöll valo szélni állanak, és hogyha Gen. *Laudonnak* 6000 fegyverben gyakorlott emberei vólnának a' Kommandoja alatt, minthogy a' *Mántuában* való Frantzia őrizet igen kevés, azt annyi erővel újra vissza vehetné, ilyen proba tételre pedig a' föld népe tehetetlen lévén, általa boldogulni nem lehet.

Német Ország.

Az *Acheni* ujjabb levelek azt hirtelik hogy a' *Sámbrei* és *Máási* Armádia, Frantzia Ország belső részeiből még mind erőssítettik, a' honnan jövő truppok, rész szerént *Lüttichen* és *Aáchenen*, rész szerént pedig *Lu. enburgan* és *Trieren* jönnek keresztül. — A' Fr. tabór jobb szárnyát, Generál *Grenier* kommandirozza, a' melly a' *Mósa* vizétől fogva hosszan le a' *Rénus* mellett *Bingenig*, a' *Náhe* vize mellett pedig hosszan *Kreuznachig* terjed ki. —

A' tábor Centruma Gen. *Lefevre* alatt vagyon, a' melly a' *Rénus* mellett hofszan *Koblentztól* fogva *Koloniáig* terjed-ki, és a' *Rénus* szigetjén kívül, a' *Neuwid* mellett lévő úgy nevezett *Brückenkopf*-at is meg-szállotta. — A' tábor bal szárnyát Generál *Championet* Kommandirozza, a' melly a' *Rénus* jobb partyán, a' neutralitas linéájától fogva *Eberfeld*, *Solingen* és *Opladenen* keresztül, a' *Wupper* vize ki-folyásáig terjed ki. — A' Gen. *Macdonald* vezérlése alatt, az északi armadiától 16000 emberekből álló sereg áll reservában, a' melly rész szerént a' *Kliviai* és *Geldriai*, rész szerént pedig az *Ourte* Departementumban, a' *Más* vizén innen fekszik.

Máintzból Apr. 15-kén. Ezen hónapnak 12-kén, Generál *Werneckhez* Dietzbe két Frantzia tisztek a' végett jöttek vala által, hogy az ő fő Generáljok nevében, az eddig tartott fegyver szünetét fel-mondják, a' kik közül egyik, az Austriai Generál fő kvárteljánál kezesül maradott, a' másik pedig a' maga táborához ujjolag vissza ment. A' Frantzia Respublika *Basiléában* lévő követje emberei közül némelleyek, egymás között nevezetes dologban fogadtanak, hogy a' Császár és a' Frantzia Respublika között való praeliminaris Articulusok Aprilis vége felé bizonyoson subscribalatni fognak, a' kiknek fogadások mennyi részben fog bé tellyesedni, azt az Aprilis hónap el-telése mutatja meg. — *Frankfurtból* Apr. 17-kén ekképpen irnak: A' mint észre lehetett venni, a' *Rénus* also mellyékin való fegyver szünés még 24 órákkal meg-hofszabbittatván, az egymás ellen való ellenséges tselekedetek ma fognak el-kezdettetni.

Wetzlárból Apr. 15 kén. *Koblentznél* a' sántzok készítésén még mind keményen dolgoznak, a' melyekből az *Ehrenbreitsteini* várra jo moddal lehet rá-lödözni. Generál *Hoche* ezen hónapnak 2-kán *Düsseldorfból* ismét vissza ment *Koloniába*. Az egésszen fekete köntösbe öltözve lévő *Wendéi* hires legio, már a' *Rénushoz* közelíteni kezdett. A' Hollándiaiak ámbár mindenképpen ellenzeni kívánták lé-

gyen is, még is a' Hollándaiban fekütt Frantzia truppoknak mind *Hundsrücken* felé kellett indulniak. A' Generál *Desjárdius* Divisioja Apr. 5-kén ment keresztül *Kolonián*. Az északi Armadiának az a' része, a' melly a' *Rénus* jobb partyán fekütt, 3-dikban ment keresztül a' *Rénuson* *Koblentz* felé. Ezen Armadiához tartozo azon truppok is, a' mellyek *Geldriában* feküttek, a' *Rénuson* fel felé takarodnak. —

Wetzlárból Apr. 15-kén. A' *Prussiai* Királynak, a' Frantzia Directorium előtt való közbenjárására, a' Directorium olyan magát *solenniter* el-kötelező igéretet tett, hogy nem tsak a' Császári Imperialis Kamara törvényt tévő széknek, hanem magának a' városnak is, hogy semmi bántódása ne legyen, a' lakosok vagyonjaikhoz senki hozzányulni ne mérészeljen, a' Franziáknak való *Contributio* fizetéstől mentek legyenek, az iránt a' Frantzia Generálitasnak kemény parantsolatot fog ki-adni. —

Hadi Történetek.

A' *Rénus* mellett le hosszára, *Baseltől* fogva *Düsseldorfig* ujjolag mindenek ismét mozgásba eredtenek, a' melly mozgások nem egyébre, hanem mind kedvetlen következésekre mutatnak. — A' *Sieg* vize mellett a' fegyver szünést Apr. 11-kén mondották-fel a' Franziák, a' honnan a' *Barko* huszárjai, és a' *Koburg* dragonyossai *Máintz* felé menni vettenek parantsolatot. A' mint *Máintzból* Apr. 15-kén írják, a' *Lászy* Régimentiből két bataillon, a' *Sclavoniaiak* közül pedig egy, *Máintzból* a' végett fognak ki menni, hogy a' *Rüsselsheimnal* formálando *Reserva Corpus* általok megerössítettessék, a' mellyet *Hertzeg Rosenberg* fog vezérelni. *Alcaini*, *Fink*, *Salm*, és *Báró Neu* Generálok *Máintzban* fognak maradni, a' hová egy néhány rendbéli Magyar bataillonokból álló truppok fognak marsirozni.

Augsburgból Apr. 20-kán. A' közelebb mult éjtszaka, egy Frantzia Generális, egy Császári Sta-

balis tífztól kísértetve érkezett meg ide, a' kik nyugott lora ülvén-fel, elejekbe vett utjokat sietve *Basiléa* felé folytatták, kéttség kívül onnan *Páris-ba* fognak menni.

Mannheimből Apr. 15-kén. A' közelebb mult elztendőtől fogva, a' mind a' két tábor forposztyai között tartatott fegyver szünést, mind a' mi tartományunkban, mind pedig a' *Rénus* also mellyékin tegnap mondták fel a' Frantziák, a' melly időtől fogva, a' több rendkívül való mozgásokon kívül, a' Kuriroknak és az Estaffétáknak is egyik a' másik fel váltását lehet tapasztalni.

Török Ország.

Zemlinből Mártz. 20-kán. Mihelyt a' Törökök *Bairám* (a.) nevezetii nagy innep napjok el-telik, félő ne hogy *Belgrád* előtt, valami nagy tsata légyen; minthogy a' Török földről ide jött, és itten *Contumatziát* tartó számos kereskedők egy formalálag mind azt erössittik, hogy a' gonofzságáról el-hiresedett *Pasman Esogly* a' *Ruméli* *Basával* együtt, 40,000 red magával akar *Belgrád* alá menni, és a' mint a' hire, a' *Belgrádi* öregebb törökök is, a' magok előbbeni jussok visszáfzerezhetések végett, hozzájok akarják magokat tsatolni, 's azonban a' *Belgrádi* *Commandirozo* is egésszen el-tsüggedett elmével vagyon, ki is a' maga óltalmazására, minden *Serviaia*któl fegy-

-
- a) *Bairam*, *Beiram*, egy nagy innep napjok a' törököknek, melly is az ő böjti (*Ramasan*) napjok után szokott esni mingyárt. Ezen innep napon, az alatsnobb sorsuak, a' nagyob baknak ajándéket tartoznak adni, nem külömben az *Europaiak* is a' *Porta* nagy gyainak, a' *Basáknak*. Ezen *Bairam* nevezetü innep nap, mint szintén a' *Ramasan* is, akkor kezdődik, mikor a' hold ujsága, az arra ki rendeltetett személyektől leg elébb meg láttattatik, melly szerént az óllyan helységeknek, a' mellyeknek

vert fogni kívánván, az ő rendes tápláltatásokon kívül, mindeniknek hónapjára 6. Piastert ígért fizettetni, a' melly ígéret tételire, már mintegy 6000-re réa is állottanak.

Ezen fel-alló sereg számát 16000-re akarják nevelni, a' melly történetből immár külömb külömbféle környül állásokat kezdettének magyarázni. — Az hogy a' *Rumeli Bascha* utnak indult, és hogy a' *Belgrád* lakossai nagy félelemben vannak, minden kéttségen kívül való igazság. — Milyesen a' dologból, azt ennekutánna tudhat jukimég. —

Budáról Apr. 23-kán. — A' Korona örökösse a' Kis Hertzeg, a' kis hertzeg asszonyokkal együtt, nem külömben *Klémentina* Hertzeg asszony is, az egész Udvarához tartozokkal együtt, ezen hónap 19-kén estvéli 6. ora tájba szerentséjen meg-érkeztenek ide. A' Magyar Országi Kir. Concellária Personaléja nagyobb része is hason loképpen megérkeztén, annak nagyobb része kivévén a' Consiliariusokat, és némelly Secretariusokat, az ugy nevezett vizi városban szállittatottbék.

Magyar Ország.

Pétervárad körül, a' tolvajok megfontolásra méltó vakmerő bátorságra kezdettének vetemedni a' kik. Apr. 15-kén mintegy 30-tzan, a' Disunitus Görögök *Rákovczei* Klastromokra rohanván,

méj fekvések, vagy pedig zür zavaros homáljos levegőjek vagyon, későbbben szokott ezen innepjek kezdődni. — A' magossabb heljeken hamarabb fel-tetzvén a' hold újsága, a' Beiram kezdetét, az ágyuk és puska lövöldözések által szokták hiré tenni, a' körül lévő helységeknek. A' böjti napok utánn mingyárt következő Beiram, 3 napokig tart, és a' 70. napokból állótól való megkülömböztetésre való nézve, a' melly nevezetesebben két napokig szokott tartattatni, nagynak, e' pedig kitsinynek szokott neveztetni.

melly is *Kamenicz* és *Cserevics* között egy keleme-
tes völgyben fekszik, és a' Klastrom barából, és
szilva pálinkájából jól bé-hörpentvén, a' Klas-
tromhoz közel lévő kised faluban lakokat min-
denektől meg-fosztották. — E' mellett a' *Beocsin*
lakossaihoz a' pap által olyan levelet irattatta-
nak, hogy azok egy arra ki-rendeltetett helyre
haladék nélkül 1000 forintokat vigyenek; mert
különben a' falut négy helyt meg-gyujtván porrá
égetik. Melly fenyegetés az ott körül bé lévő em-
bereket úgy meg-rettentette, hogy a' ki a' merre
futni tud, arra nyargal. A' *Kámeniczi* lakosok pe-
dig, a' tolvajoktól való félelemtől ösztönöztetvén,
a' *Pétervárad*i Gen. Commandotól a' magok ol-
talmazásokra fegyvert kértenek.

Zemlinből Apr. 15-kén. A' török határ szélek-
ről ide által jött tolvajok nagyot próbálni nem ir-
todzanak, és ez előtt egy néhány napokkal is a'
vala a' hire, hogy *Zemlinbe* 50-nen fognának bé-
menni, mellyre való nézve, a' Magistratus ismér-
vén azon tolvajok vakmerő bátorságokat, nem
kevésbé rettent-meg; azért az éjtszakai vigyázokat
minden utzákon meg kettőztetvén, a' lakosok-
nak olyan parantsolatot adott-ki, hogy közüllök
kiki jól fel-fegyverkezve légyen, és abban a' tör-
ténetben, hogy ha valakinek az ő segedelmekre,
szüksége találna lenni, segittségére menni el ne
mulassák. — Ezen parantsolat ámbár mindenek-
nek tudtokra adatott légyen is, de még is a' tolvaj-
ok közül heten, a' külső városban lévő egy ma-
jorba rohanván, az ottan lako juhászt nem kis fé-
lelembe ejtették. A' tolvajoknak úgyan nem a'
vólt a' szándékjok, hogy azon különben is szegény
juhászt meg fosszák, hanem tölle tsak azt akarták
ki tanulni, hogy a' városban kik a' leg tehetősebb
emberek, és hogy hól laknak, melly iránt való
kérdésekre a' tolvajoknak, úgy mentegetvén a' sze-
gény juhász magát, hogy ő senkit nem ismerne,
és hogy ki vólna a' gazdagabbok közül való azt
nem tudná, erre ötet veréssel kezdték fenye-
getni, és végtére arra ment-ki a' dolog, hogy
a' juhász karjait egy néhány helyt késsel meg-szur-

kálván, midőn az uttzán járo vigyázok, a' tolvajokra akartanak vólna menni, a' tolvajok a' juhászt keményen meg-sebessitvén, azzal el-illantottanak Apr. 10-kén is ide 4 oránnyira lévő *India* nevezetű falura rohanván a' tolvajok, ottan kemény fenyegetések alatt egy bizonyos embertől 4000 forintokat akartanak ki fatsarni, a' ki magát, háza népestől együtt jól fel-fegyverkezve lévén, a' tolvajok ellen mind addig óltalmozta, mig a' jövő menő idegen szekerektől meg rettenvén a' tolvajok, azzal el-futottanak: Ezen alkalmatossággal a' szekeresek közül egyiknek, a' szolgája ölette-tett-meg.

* * *

Titt. *Puky András* granatéros Kapitány Úr, a' ki első ifjúságától fogva, a' Gyulay Sámuel gyalog Regementjénél, Fels. Fejedelmünk hadi szolgálatjában hiven forgott, és mind az utólsó Török, mind a' jelenvaló Frantzia háborúban sok vizontagságokon által bújt, e' folyó hólnapnak 19-ikén, ide nem messze *Langeloya* nevű helységben, csendes betegségben meg hólt. Kedves élete párjának, született Báró *Adelsheim* Asszonyinak, a' *Baden Durlachi* hertzeg első ministerje testvéreinek, egy ritka szépségű, és sok asszonyi virtusokkal ékeskedő dámának, mélly szomorúságot okozott reménytelen halála által.